

Ămicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba.

Apare odată pe săptămână.

Un număr 3 lei.

Director: MARIAN SASU.

Prim colaborator: TOMA COCIȘIU

COLABORATORI:

I. Aldea, I. Dobre, A. Duvlea, Eman. Muntean, A. Ocnean, P. Petringenar, I. Pitic, A. Popa, Gh. Spătăceanu, Elena Dr. Stolanovici, N. Borza, I. Raica, Gr. Ursu, T. Trifa, V. Zdrenghea.

ABONAMENT: 150 lei pe an pentru membrii corpului didactic, iar pentru comitele școlare și part. 180 lei. Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Pe urmele Mântuirii...

Fără lună, văzduhul vinețiu închis scapără de strălucirea miilor de stele, ținte de diamant bătute pe cupola magnifică a universului. Steaua cea călătoare ce-și însemnă cu dără de lumină urcușul spre zenit, s'a fixat și ea de-asupra orășelului cu uliți pietroase și case vechi ale Viflaimului tixit și el de mulțimea mare de norod venit aici, la porunca Cezarului, să se inscrie...

Raza ei nu se coborî încă asupra nici uneia dintre casele imbrodite în ceața fumurieja acestei înserări...

Căci încă nu s'a născut Mântuirea...

Numai târziu când peste lumea întregă s'a coborît pacea și mielușelul lui Dumnezeu fu așezat în scutece de paie lângă ieslea din Viflaim, steaua și-a revărsat raza din belșug, și-a furișat-o printre dărămturile grajdului părăsit, să lumineze făptura îngerească a Visului, coborît pe pământ pentru mântuirea omului, a întregii omeniri...

Și câmpiile din jurul Viflaimului par'că au fost ninse dintr'odată de lumină... finicii pădurilor argintați

iar apele aprinse de-un foc magic ce-și topia praza alburie însemiintunerecul acestei nopți minunate...

În slava cerului s'aud colinde îngerești de bună-vestire, iar păstorii simt în înima lor ne mai trăite îndemnuri de a-și duce în orașel, pe cei mai fragezi mielușei pe cari îi au în turmă... ai duce dar Necunoscutului, care a miluit lumea cu pogorirea sa pe pământ...

Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu, mărire, mărire, mărire...

Să fie mai presus de toate, Crăciunul, sărbătoarea nădejzii în cei mici, în copilașii nevinovați și scumpi, neîntinați de mocirla păcatului, suflete neamăgite de glasul gădălițor al sirenelor acestui veac: al egoismului și-a materiismului ucigaș în care ne sbatem noi.

Să-i păzim cum îți păzești lumina ochilor, cum păstrezi amintirea părinților morți, să-i iubim mai presus de noi înșine, să-i creștem cu veghe necurmată de fiecare zi, pentruca să crească din ei altă generație, adevărata generație a mântuirii!

Dela întâia slovă pe care o aud, o văd, o cetesc la îndemnul nostru, ei să nu primească delă noi decât povețe ideale pentru sufletul lor, merindea cea de veci a binelui, a adevărului, a jertfei care se face cu îndoită bucurie pentru fericirea fratelui nostru de aproape...

Să nu învețe altceva decât o nesfârșită dragoste pentru pământul acesta românesc, acest Vișlaim al umilinții și al măririi naționale, să nu uite jertfele cele fără asemănare și fără număr câte s'au făcut în trecut pentru izbăvirea lui și a noastră a tuturora...

Să nu audă nimic din ocară și'nvrăjbia dintre noi, dintre cei mari, să nu audă de păcatul care ne sfășie neamul și viitorul, să nu audă vorbe de durere împotriva României care este mama noastră a tuturora...

Să nu ne audă așișându-ne la fiecare jertfă ce o facem pentru cei mulți, pentru binele și luminarea

celor neștiutori, dar buni, celor nepricepuți dar, cinstiți a celor fără lumină, dar atât de nevinovați...

Nesfârșit este ogorul, plin de polomidă și de scaiu căci pe-aici numai întunerecul a semănat, sămânță cu neghină, numai lacrimi și sudori l-au udat și sânge a gâlgăit veacuri de-arândul să îngroașe glia pentru hrana străinului...

Avem o moștenire cumplită, o miie de anii de nopțe și robie...

De-aceea, frați învățători uitați de toate amărăciunile și umilirile voastre, uitați de lipsuri și mizerii, de sărăcie și de boală și mânecați înainte pe calea martirajului fără sfârșit, cu gândul la lumina care se'mprăștie din inimile voastre, între cei mulți, între fiii obidiți, cei mai obidiți ai nației, între plugarii dela sate.

Fără murmur duceți mai departe povara mucecniceii voastre, căci numai din ea va răsări mărirea și strălucirea acestui popor...

În numele Aceluia, care este lumina lumii și pacea sufletelor omenești.

OVIDIU HULEA.

Pedagogia națională.

Cu acest titlu incepeam un articol apărut în „Amicul Școlii” 29 Sept., în care constatam cu o legitimă nemulțumire că nu avem o pedagogie națională, care se impune neamului românesc, cu atât mai mult, cu cât avem o menire ca neam latin în acest colț de Europa să fim purtătorii civilizației latine, o civilizație, care să poarte timbrul vieții românești. Mi se pare că acesta e idealul neamului nostru străbătând prin veacuri.*)

Și cum între cele mai efective mijloace de a produce și a propaga civilizația e școala, găseam că îndrumarea ei nu e națională, e copiată dela alții și în special, dela Francezi.

Ca să realizăm o pedagogie națională va trebui să răscolim trecutul să mergem până la învățământul care se făcea în ohilioarele mănăstirești și în tinda bisericii, să creiem un învăță-

*) „Casa Școalelor” publică de curând concurs pentru o lucrare cu subiectul: „Cu ce a contribuit poporul românesc la înaintarea culturală și civilizația popoarelor învecinate.”

mănt raportat la situația noastră de azi, la necesitățile reale și adaptat direcțiilor pedagogiei moderne.

Pentru rânduri ca acestea dl. Constantin Iordăchescu în „Revista Școlii” din Botoșani mă face „anti francez feroce” și articolul meu de „mentalitate curioasă”.

Constat că dl. Iordăchescu nu are respectul cuvenit cetitorilor cărora se adresează, eu am pus problema pedagogiei naționale, din scrisul meu dânsul rupe de ici de colo fraze pe care le ticluște arbitrar ca să-și sprijinească spusele „asupra manualelor didactice” cum își intitulează articolul. Cu maniera aceasta poți răsturna toate teoriile din lume.

Rog pe dl. Iordăchescu, ca să dea dovadă de bună credință, să reproducă întreg articolul meu, nu numai frânturi, pentru care lucru îi voi fi mulțumitor.

Pentru manualele didactice am scris în revista aceasta câteva articolașe, despre care dânsul nu face mențiuni, cu toate că se ocupă de manuale în articolul cu pricina.

Toma Coctșiu.

Hristos pe pământ, înălțați-vă!

Mici stelute înfrățite în fulgi albi de zăpadă, cad legănându-se incetișor, ca'n dulci vise, de sus pe pământ. În aceste zile ele par ca o străduință a firii, de-a așterne pe pământ straiu alb, curat, nepetat, ca sufletul neprihănit de copil, de ziua nașterii celui ce a venit în lume pentru premenirea sufletului omenirii. Precum odinioară, un stâlp de foc și un nour luminos, călăuzeau un popor în căutarea unui Canaan, așa pentru noi sfințele sărbători, prin contemplările, ce ni-le prilejuesc, se fac faruri de lumină în drumul vieții noastre.

În dangățele clopotelor răspânditoare de miazmă sărbătorească, în sunetele toacelor evocatoare de mari prasnice, văm vedea iarăși copilașii satelor strângându-se în pâlcuri pe deluțul din fața bisericii, deunde străfulgerați de fericite avânturi, asemenea apostolilor răpiți de duhul sfânt, vor porni-o cu steaua în mână în lungul și'n largul satelor noastre, pentruca în cântece ingerești să ne vestiască nouă nașterea Mântuitorului în peștera din Vișleem. Cum înaintașii lor din trecutul îndepărtat, ahtiau după plinirea prorociilor, așa au așteptat ei sosirea celui mai solemn moment din viața lor.

Din ruinele acestei vieți, care mai poartă încă urmele vechi ale credinței în dogmele amortite, suflă suflul cald al unei credințe vii, spre a spune celor cuprinși de fiorul tragicului vieții: dacă ochii capului conduși de logica materială, vă dau perspec-

tive dureroase, deschideți larg ochii sufletului vostru, luminii eterne și vă veți regăsi aceeași ați avut mai scump: copilăria cu altarul ei nepetat, grădina frumoasă cu izvoarele ei dătătoare de viață, pomul înflorit, care gustând lumina și căldura soarelui etern, visă roade mult mai bune decât acelea ale pomului vieții îmbătrânite, sub povara cărora stați să imbrânciți.

În noianul reflexiilor, ce acești mici colindători vor desptă în noi, nu prin argumente, ci prin felul lor îngeresc de a se ști comportă ca solii ale celui ce pe ei i-a avut mai drag, — în fiorul unei vii emoții, ce nu și va putea ascunde lacrima biruiți, cu un tănuț regret, ne vom plecă ochii în fața lor, ca'n fața unora despre cari știm, că stau mai aproape de Isus. Și fericite de ceice dupăce aceștia le vor trece pragul, vor putea zice în gândul lor: Aceștia nu sunt numai reamintitorii unui eveniment, nici numai deprinzătorii unui obicei, ci în ei răsună bucuria generațiilor, cari s'au bucurat viu de acest mare eveniment dar și mai mult, ei sunt oastea liberatoare, pornită pentru eliberarea dulcelui lor Isus din temnițele sufletelor noastre. Da, căci ei căzuți într'ou reverie, trecându-și în revistă toată viața lor dela dulcea copilărie și până astăzi, vor găsi pe acel Isus născut în peștera din Vifleem, într'un colț al sufletului lor, cerându-le mereu libera respirație. Din această intuiție, ei vor înțelege, că Isus s'a născut în Vifleem, ca să viețuiască în noi și că numai lăsând pruncului bucuria vieții, ne vom putea bucura și noi de ea și vom putea cânta împreună cu Îngerii: „Mărire întru cei de sus lui D-zeu, pe pământ pace, între oameni bunăvoire.”

Sebeșel, 1927.

Alexandru Duulea.

învățător.

Un răspuns.

Un coleg, căruia paremise, că-i face o plăcere eșirile vehemente în contra mea, se ocupă într'un număr din „Amicul Școliei” — și s'a mai ocupat și mai în anul trecut, — de chestiunea Asociației noastre județene. Dacă nu l-aș afla lipsit de seriozitatea convenită și mai ales dacă nu i-aș cunoaște patimile m'aș singhisi de somațiile dânsului, incompetente. Clasific aceasta incompetență, în urma faptului că mă somează în numele colegilor, cari *alcătuesc această asociație județeană*. Dacă aș afla că mai doresc și alți colegi dimisia mea sunt gata să o fac. Pentrucă, eu nu fac chestie de ambiție personală, de a-mă susține ca președinte, nici nu fac și n'am făcut niciodată caz de a-mi aservi intereselor mele personale, această demnitate de onoare temporală.

Asociația învățătorilor este, un organism profesional cu menirea în prima linie, de a apăra drepturile membrilor cari o

compun, — cultivarea și perfecționarea profesională a membrilor — și organizarea pe teren economic a membrilor ei.

Organismul descentralizat pe județe, nu poate decât să păstreze o procedură erarhică în cauzele de exoperarea drepturilor și doleanțelor, urmând ca centrul să intervine cu autoritatea-i morală.

Tot asemenea și în chestiuni de organizare economică.

Centrul s-a deliberat înainte cu câțiva ani proiectul de organizare, pe teren economic :

1. Inițierea unei bănci în centru și cu filiale în județe.
2. Inițierea unei librării în centru cu filiale în județe.
3. Inițierea căminelor și în centrele județelor.

Punctul din urmă a fost înscris în program după ce Asociația a câștigat, prin proces un imobil în Cluj, care a fost vândut pe nedrept în timpul revoluției, din partea comitetului asociației învățătorilor din Transilvania, instituită natural încă în era maghiară. Pe acest imobil s'a încasat suma de peste 4,000.000 Lei. Din care sumă, vor primi și județele fiecare partea egală, ce li se cuvine, la timpul când județul va dispune de restul necesar edificării căminului.

Sunt învinuit de inactivitate. Dacă eu n-am făcut „Canaanul” o să-l facă alții. Un lucru țiu să-l spun că centrul mă învinește că în județul nostru tot ce se organizează pe teren economic să face cu un anumit interes de izolare, fără cointeresarea centrului. Nu vreu să jignesc pe cei ce se pretind a fi organizat ceva de feiul acesta.

Am fost acuzat, că de ce m'am cercat să se încaseze până acum taxe cu rețineri din salariu pentru fondul căminului: N'am cercat, fiindcă până eri alaltăeri, salariul nostru a fost de mizerie nu suporta rețineri de feiul aceasta.

Rog pe colegul care mă somează, să-mi prezinte o listă cu subscrierea alor 10 colegi, cari cer dimisia mea și sunt gata a dimisiona. Inșă, nu voi convoca adunarea generală extraordinară acum, cum pretinte dânsul, — aceasta pentru a scuti pe colegi de spese inutile, — ci voi convoca comitetului pentru a stabili programul adunării generale ordinare, ce urmează a se ținea la primăvară în Zlatna, prezentându-mi după aceasta dimisia, urmând ca să gireze Domnul v. președinte, până când se va face alegeri noi în adunarea generală ordinară.

În feiul aceasta voi satisface pe cei care se cred adumbriți de persoana mea, deși nu-i înțeleg pentruce.

Alba-Iulia la 15 Decemvrie 1927.

Andrieu Floaștu Inv.

Lângă Tine . . .

Ca un copil plâpând și increzător, îmi plec genunchii lângă ieslea Ta sfântă, alături de cea mai frumoasă dintre toate fecioarele popoarelor. Cu adâncă smerenie, evlavie, iubire, cu toată puterea și căldura inimii mele, repet numele Tău, mai fermecător ca toate muzicele; care a atras în peșteră îngerii, păstorii, împărații; care-l ghicesc în lacrimile păcătosului, flutură pe buzele celor fericiți și-a celor fără de nădejde; nume în fața căruia se pleacă stelele, soarele, pământul mărilor și toate puterile cerești. O de ce n'am tăria de a aduce inimile întregii omeniri lângă Tine, de ce nu le pot aprinde cu flăcările iubirii, lăsându-le ca o candelă, vecinic să ardă lângă așternutul din iesle, care e mai prețioasă sufletului meu, ca toate paturile catifelate ale palatelor. De ce nu am comori, opere de artă să le arunc la picioarele Tale. Dar nu eu nu sunt în stare să Te măresc să Te laud, să Te iubesc cum ași dori. Tu m'ai înfășurat în vălul mângăerii și al fericirii, iar eu Te-am supărat pribegind pe căile pierzării, culegând florile păcatului, alergând după bucurii efemere. Azi inima mea tremură fără putere și simt că mă voi pierde, dacă fața Ta strălucitoare, de copil dumnezeesc nu-mi va zâmbi blând, iertător. Flăcările iubirii Tale sfinte să ardă tot ce-i al meu și nu este al Tău; căci nimic din lume nu liniștește sufletu-mi trist, numai dragostea Ta, vecinic fidelă.

Fii lăudată Fecioară dumnezească, grădina în care a crescut trandafirul mântuirii noastre, pomul vieții, palat prea strălucit a D-zeului puternic și înțelept, care primești cu dragoste pe cei săraci și măhniți. Tu ești mărgăritarul inimii, lumina pașilor mei, raza speranței în noaptea întunecată a vieții. Fii binecuvântată Mamă prea sfântă a copilașului plâpând și drăgălaș din iesle — D-zeul iubirii mele — în fața căruia se va cutremura odată întreg universul. Azi petrece pe sf. altar fără mărire, fără zgomot, mulțumindu-se cu podoabele pe care I-le aduc sufletele evlavioase și iubitoare.

Primește prea Bună sufletul, inima, voința întreagă, credința, speranța, iubirea mea și I-le dă ca dar în ziua aceasta mare, când cerul și pământul să închină Lui, mărimdu-L, ca pe împăratul păcii și Mântuitorul lumii.

Aurora Popa Inv.

***Dorim sărbători fericite tuturor colaboratorilor,
colegilor învățători și amicilor școlăii noastre
românești.***

Dela cercurile noastre culturale.

„Cercul cultural Teiuș” și a ținut prima ședință din acest an în comuna Teiuș în ziua de 18 l. c. Dimineața învățătorii au participat la serviciul divin din biserica română unită, unde la fine s-a ridicat un parastat pentru neuitării învățătorii Cornel Crișan, Aurel Pop și Iacob Muntean, toți trei fiii ai comunei, cari au desfășorat o frumoasă și rodnică activitatea de adevărați dascăli ai neamului.

După sfârșitul sf. liturgii a avut loc ședința intimă, unde dșoara învățătoare Sabina Balcașiu a predat lecția practică din istorie la clasa IV „Intemeierea Munteniei,” iar dșoara conducătoare Victoria Raceu a ținut o conferință didactică cu subiectul „Educația voinții.” Atât lecția practică cât și conferința s'au declarat de bine reușite.

La orele 3 d. a. s-a ținut ședința publică în sala cinematografului, luând parte un public foarte numeros, printre care am notat pe următorii: d. revizor M. Sasu, d. Selajan președintele comitetului școlar, d. O. Hulea dir. liceului din Aiud, d. pretor Barbu, d. notar Popa, dnii preoți Lupeanu și Bârluțiu, d. perceptor Bogdan etc.

Ședința a fost deschisă de către d. Ion Barna, președintele cercului, care prin câteva cuvinte bine alese și rostite arată pe scurt foloasele învățaturii. Urmează apoi desfășurare vastului program de 17 puncte, constând din declamări de poezii, monoloage, dialoage, jocuri naționale și coruri școlare, cari toate au fost bine executate. Cu deosebire au fost bune și frumoase punctele de cor și jocuri naționale, conduse de dșoara Sâia Albu, o tineră, dar inimoasă și harnică învățătoare la școala noastră din Teiuș. În cadrul acestui program a ținut o conferință frumoasă din istoria neamului nostru și dl director Ovidiu Hulea din Aiud. Asemenea dșoara învățătoare Sabina Balcașiu a ținut o conferință populară cu subiectul „Albinele și folosul ce-l aduc.”

Cum spusei ședința aceasta a reușit foarte bine așa încât la sfârșitul ei dl revizor școlar M. Sasu a exprimat calde și sincere mulțumiri tuturor acelorora, cari s'au ostenit și străduit pentru organizarea acestei serbări culturale cât și celor, cari prin prezența lor au manifestat dragoste și interes față de școala și învățătorii noștri.

Correspondent.

CRONICĂ.

Codul penal italian și creștinismul.

Fascimul ține să pună pecetea religiei creștine pe uriașa operă de refacere națională a Italiei. O dovadă mai nouă o găsim în proiectul noului cod penal, care nu peste mult se va pune în discuțiune sau, mai bine, în practică. Proiectul prevede măsuri mult mai severe și mai eficace pentru apărarea religiei și moralei, decât în trecut. Iată câteva din principalele dispoziții de această natură.

Articolul 546 pedepsește cu temniță până la 3 ani pe aceia cari publice *vatămă religia*, sau arată, în orice chip, dispreț pentru lucrurile cultului divin sau pentru acelea cari se țin în chip necesar de exercițiul religiunii.

Editorii și răspânditorii de *scrieri pornografice* vor fi pedepsiți cu amendă până la 50.000 Lire. — Impotriva *injurăturilor* art. 747 dispune: „Acela care injură publice, adică spune vorbe de ocară ori revoltă la adresa Dumnezeirii sau a persoanelor și insigniilor sfinte cinstite de religia statului, se va pedepsi cu 100 până la 300 Lire. Aceeaș pedepsă se va aplica acelora cari necinstesc amintirea morților prin vorbe necuvincioase. Pedepșa crește dacă vinovatul este o persoană care stă în slujba serviciilor religioase, a înmormântărilor, ori să ocupe cu creșterea copiilor.”

Art. 527 apără *moralitatea publică*: „Acela care publice sau în locuri accesibile tuturor își permite fapte sau vorbe de rușine, se va pedepsi cu temniță de 6 luni până la 3 ani”. Iar art. 794 pedepsește cu 100—2000 Lire pe aceia cari se arată în public îmbrăcați necuviincios ori sevârșesc fapte potrivnice cuviinței; dispoziției ce se poate aplica și exagerărilor îmbrăcămintei moderne.

Făptuitorii *adulterului* se pedepsesc cu închisoare, care poate crește până la 3 ani.

O învație a codului este și faptul, că *beșia* nu se mai socoate de împrejurare atenuantă, ci agravantă.

Astfel de dispozițiuni vor opri, fără doar și poate, în măsură simțitoare multe fărădelegi și vor contribui simțitor la întărirea moralei publice. — Să sperăm că pilda Italiei va fi imitată și aiurea!

„Unirea”

Câți suntem.

La 1 Decembrie 1927 corpul didactic primar de stat din județul nostru se repartiza astfel:

I. Personalul de control și administrație.

1 revizor, 1, subrevizor de cancelarie, 4 subrevizori de control, 5 învățători detașați la cancelaria revizoratului, 1 funcționar la revizorat, care nu face parte din corpul didactic. Mai avem un post vacant pentru subrevizor de control.

II. Personalul didactic.

245 învățători, 149 învățătoare, 21 conducătoare, 6 măestre. Total! 421. După pregătirea și anii de serviciu învățătorii, învățătoarele și conducătoarele noastre se împart astfel: 143 gradul I, 14 gradul II; 26 definitivii; 182 titulari provizorii; 1 ajutor; 56 suplinitori.

Salarul lunar al întreg corpului didactic primar de stat din județul nostru face: 2.126.807 lei, *adica două milioane una sută douăzeci și șase mii opt sute șapte lei.*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Cărți și reviste.

„Calendarul gospodariilor” pe anul bisect 1928 — al 8-lea an de la apariție —, întocmit de I. Simionescu, profesor la universitatea din Iași. București, Editura „Cartea Românească”. Prețul lei 30. Pe lângă partea calendaristică cuprinde un bogat și variat material din toate domeniile vieții sătenilor noștri.

Colegi, nu uitați că în 28 l. c. se ține în Alba Iulia adunarea extraordinară a „Asociației de înmormântare”. Veniți cu toții, ca să statorim definitiv cum să funcționeze aceasta noua instituție a noastră, de la care așteptăm atâta bine. Încă nu e târziu ca să se înscrie fiecare învățător de membru. Folosiți deci prilejul și veniți cu toții la Alba Iulia.

GĂNDURI ALESE.

Scoala nu este făcută pentru școală, ci este făcută pentru viață care se revarsă dincolo de orizonturile cărții. Ea trebuie să furnizeze oameni societății de mâine.

Ferdinand Buisson.

În fruntea celor zece porunci ale vremii nouă, nici una nu poate trece înaintea acestora: Să învețe poporul!

N. Iorga.

Avem datoria să impunem dreptul nostru istoric de a fi un popor dominant și să-l impunem, prin *cultură*, celorlalte naționalități. Aceasta e singura cale.

I. Petrovici.

Nu cartea, nu legea, nu localul, nu revizorul, nu ministrul face *școala*; ci o face cel ce suie zilnic pe catedră, dacă este om.

S. Mehedinți.

V. „Catedra“.

Deciziune

relativă la atribuțiunile personalului de control al învățământului primar și normal primar.

On. Minister al Instrucțiunii cu ordinul No. 139756—1927 a edat o deciziune privitoare la atribuțiunile personalului de control al învățământului nostru primar și normal primar. Aflăm de bine ca deciziunea aceasta să o facem cunoscut și dlor învățători din județul nostru. În cele următoare publicăm articolele cu pasagiile mai importante:

Art. 1. — Revizorii școlari au în atribuția lor:

a) Administrația, supravegherea și controlul tuturor școalelor de copii mici și a școalelor primare publice și particulare, precum și stimularea și supravegherea activității culturale a corpului didactic primar din întregul județ; ei supraveghează și controlează activitatea subrevizorilor școlari. Ei sunt răspunzători de bunul și regulat mers al cancelariei revizoratului și de bunul și regulatul mers al învățământului primar și al activității culturale a corpului didactic primar din întregul județ, pus sub supravegherea și controlul lor și de toate lipsurile ce s'ar constata.

Revizorii școlari inspectează toate școalele primare publice și particulare și grădinile de copii, precum și activitatea culturală a corpului didactic, primar din întregul județ, notând în registrele de inspecții ale școalelor, pe scurt și clar, toate constatările făcute.

b) Cu prilejul inspecțiilor, ei vor trebui să ia măsuri ca să construiască localurile proprii necesare tuturor școalelor din județ; mobilierul și materialul didactic complet; ordinea și curățenia să fie desăvârșite în clase, în atelier, în curte și în grădina școlară.

c) *Revizorii școlari sunt obligați să urmărească cu toată rigoarea aplicarea legii obligativității, înființarea cursurilor de adulți și a atelierelor practice, astfel încât să nu mai rămână niciun copil și adult fără știință de carte, acolo unde există școală.*

Ei sunt obligați să ia măsuri ca să se înființeze pretutindeni cursuri de adulți. Până la 15 Octombrie ale fiecărui an, revizorii școlari vor întocmi tabloul complet al acestor școli de adulți, cu numărul elevilor înscriși după recensământ, numele învățătorilor cari predau și zilele în care țin cursuri. De asemenea ei sunt obligați să îngrijească ca să se înființeze clasele V, VI și VII complementare în toate școalele unde sunt elevi, alcătuind un tablou de toate atelierelor practice de pe lângă școalele din județ, cu specialitățile ce se practică, numărul elevilor ce urmează și numele măștrilor cari predau.

Pentru a avea modele de ateliere practice, care să servească tuturor atelierelor din județ, revizorii vor îngriji ca în fiecare județ să funcționeze în mod efectiv cel puțin 5 centre model cu mai multe ateliere.

d) Revizorii școlari sunt obligați să inspecteze în fiecare lună cel puțin 5 ateliere și 5 cursuri de adulți, din cele raportate de subrevizori și să constate dacă arătările lor sunt conforme cu realitatea; revizorii școlari, cari nu vor face acest control, cei inamovibili vor fi dați în judecată, iar cei amovibili vor fi rechemati la catedră.

e) Revizorii școlari sunt obligați să constate progresele realizate de elevi din punct de vedere educativ, precum și de temeinicia cunoștințelor dobândite de dâșii; dacă înaintarea studiilor este în raport cu timpul de școală; mijloacele de intuiție de care se slujește învățătorul în predarea lecțiilor; dacă se dă atenția cuvenită lucrărilor scrise ale elevilor, desemnului, cântului, educației fizice și lucrărilor practice în ateliere, în grădina școlară și cursurilor de adulți; dacă lucrările scrise ale elevilor sunt cumpănite cu vârsta, cu clasa și cu timpul, dacă sunt corectate și dacă elevii nu sunt împovărați cu prea multe lucrări scrise pentru acasă; dacă se respectă prevederile programei de studii și dacă cărțile introduse sunt cele aprobate de Minister; dacă învățătorii, și în special directorii, au cunoștință de dispozițiile legii, regulamentelor și programelor; cum se păstrează arhiva, matricolele și cataloagele.

f) Vor mai căuta să-și dea seama de raporturile în care

se află învățătorul cu preotul, primarul și fruntașii satului și de înrăurirea pe care o exercită asupra satului și de întreaga activitate desfășurată de învățător, în afară de școală, din punct de vedere cultural.

g) Se vor interesa de bibliotecile școlare și populare și de cea ce citesc învățătorii pentru cultura lor proprie și dacă se străduiesc să-și păstreze cunoștințele de cultură generală și să se țină în curent cu progresele realizate pe teren didactic și cu problemele școlare la ordinea zilei.

h) Vor mai căuta să-și dea seama asupra seriozității inspecțiilor făcute de subvizorii școlari, controlând, dacă consemnările făcute de dânsii în procesele-verbale, încheiate cu prilejul inspecțiilor, corespund cu realitatea și vor propune măsuri împotriva acelor care vor fi făcut inspecții superficiale sau vor fi falsificat adevărul.

i) Directorii școlilor inspectate sunt datori ca în termen de cel mult cinci zile de la data inspecției, să înainteze revizorului sau subvizorului care a făcut inspecția, o copie în dublu exemplar de pe procesul-verbal de inspecție și câte două copii, în care vor trece numai părțile care privesc pe fiecare învățător inspectat. Pe aceste din urmă copii se vor nota numele celui inspectat și numărul ștatului său personal. Toate copiile vor fi certificate de dânsii pentru exactitate și li se va aplica sigiliul școlii.

Toate aceste copii vor fi înaintate Inspectorului primar, odată cu darea de seamă lunară.

Învățătorii cu titlul provizoriu și suplinitorii vor trebui inspectați cât mai des și activitatea lor va trebui să fie urmărită de aproape, dându-li-se îndrumările de care au nevoie. Va urma

Partea oficială.

Obiect: Recomandarea lucrării „Știința Educației.”

Vă trimitem spre executare copii ordinului On. Minister No. 155690—1926.

În conformitate cu avizul Consiliului Inspectorilor Generali ai învățământului primar și normal primar și ca urmare la circulara No. 141319—927 către învățători, pentru reîmprospătarea și completarea cunoștințelor D-lor învățători, vă punem în vedere să le recomandați să citească lucrarea „ȘTIINȚA EDUCAȚIEI” de Dr. Jean Demoor și Tobie Jonckhere tradusă de D-ra Alexandrina Demetrescu, inspectoare școlară.

Stăruiți în mod deosebit în inspecțiile ce faceți ca învățătorii să citească și chestionați-i asupra operilor și autorilor ce au citit, căci numai ținându-se în curent cu literatura didactică-pedagogică, pot contribui cu succes la desăvârșirea operei de cultură pe care sunt chemați s-o înlăptuiască.

Cartea se găsește în editura Cultura Națională Str. Doamnei No. 1 din București

Obiect: *Tălmăcirea proiectului de lege a băuturilor alcoolice.*

No. 3594/1927.

Vă trimitem spre știre și executare copia ordinul On. Minister No. 153390/1927:

„Este în deobște cunoscut că datorită legiuirilor din ultimul timp — reforma agrară și alteie — starea materială a păturii țărănești, ca și a lucrătorilor meseriași s'a îmbunătățit mult.

Cu cât însă disponibilitățile acestor mase sporesc, cu atât grija ca folosirea lor să fie îndrumată pe calea propășirii, trebuie să fie mai mare.

„Și cum la noi, aceste pături — din lipsa datorită vitregiei — vremurilor, a unei pregătiri culturale, mai înaintate ar putea cu înlesnire a luneca pe căi greșite, ca de pildă a folosirii fără măsură a băuturilor alcoolice — cauză de slăbire și fizică și morală — e vădit că înlăturarea unei atari puțințe, e chestiune națională.

„În acest scop, Ministerul Finanțelor încă din 1925. a întocmit un proiect de lege, care a și fost depus pe birourile Corpurilor Leguitoare; se impune dar ca, dispozițiile fundamentale ale acestui proiect să fie tălmăcite maselor populare interesate direct, spre a cunoaște scopul și urmările bine făcătoare ale acestei legiuiri,

„Pentru aceasta facem un stăruitor apel la sprijinul tuturor acelorora, care prin rolul lor fie de răspânditori ai culturii, fie că felul ocupației îi pune în deaproape legătură cu masele populației să facă cunoscut și să lămurească bunele urmări ale noului regim al băuturilor alcoolice, înlăturând astfel piedicile ce unii — nădăjduim puțini la număr — călăuziți de interese individuale ar pune în calea realizării lui.

„Corpul didactic, prin menirea ce are de educator și intelectual și sufletesc — al maselor este cel mai în măsură a le lumina asupra roadelor nefaste ce decurg din abuzul consumului alcoolului.

„Nu ne indoim dar că acest corp de seamă, înțelegând marele interes național și moral, ori de câte ori va avea prilej va da sprijinul în luminarea maselor asupra măsurilor prevăzute în proiectul în cauză, cum și asupra efectelor binefăcătoare urmărite de el.“

Obiect: *Listele de amenzi școlare.*

ad. No. 3263—1927.

Atragem din nou atențiunea asupra ordinului nostru privitor la listele de amenzi școlare. În consecință cerem ca aceste liste să ni-se trimită regulat la 15 și 30 a fiecărei luni, *indiferent că sunt ori nu sunt amenzi aplicate.*

Obiect: Urgitează programa de lucru a cercurilor culturale.

Urgităm pentru ultima oră programa de lucru a cercurilor culturale pe anul școlar 1927—1928. Dacă nu ni-se va răspunde până la 10 Ian. 1928 vom aplica sancțiunile cuvenite.

Obiect: Redactarea rapoartelor.

ad. 3090—1927.

Se vede, că nuau înțeles toți ordinul nostru dat în privința redactării rapoartelor, fiindcă și astăzi primim multe rapoarte defectuoase, cari îngreunează mult administrația școlară. *Așa mulți ne comunică într-un raport mai multe chestiuni, cari n-au nicio legătura una cu alta.* Am cerut ca într-un raport să se trateze numai o singură chestiune. Așa d. e. dacă cerem să ni-se comunice datele despre cursurile de adulți apoi în raportul respectiv să ni-se comunice numai acest lucru, iar nu să se înșire acolo câte trei-patru ori și mai multe alte lucruri, cari privesc alte ordine de ale noastre. Apoi încă ceva. Pentruce ni-se trimite de către unii diriginți — mai ales tineri — fiecare raport în plic separat deși acele rapoarte au fost scrise și expediate în aceeași zi? Așa se crută munca și materialul cel scump? Foarte greșit. Într-un plic pot să se trimită atâtea rapoarte câte încap în el. Deci mai multă băgare de seamă la redactarea și expedierea rapoartelor.

Obiect: Iniințarea casselor de economie școlară.

În conformitate cu Art. 191 din Legea pentru învățământul primar al statului dispunem ca începând cu 1 Ianuarie 1928 să se iniințeze pe lângă fiecare școală câte o *casă de economie școlară*, cu scopul de a deprinde pe elevi cu economia și prevederea; însușiri atât de necesare și oportune pentru poporul nostru. Modul de funcționare al acestor casse de economii e indicat în Art. 394—402 din Regulamentul pentru aplicarea suszisei legi. Noi încă vom sta bucuroși la dispoziți tututor pentru iniințarea cât mai urgentă a acestor instituțiuni de foarte mare importantă. La timp vom cere seamă dela toți despre executarea acestor dispozițiuni.

Revizor, M. Sasu.

ȘTIRI.

* Numărul nostru de Crăciun apare dublu, cuprinzând 16 pagini. Numărul proxim al revistei va apărea numai la 5 Ianuarie 1928.

* Pe ziua de 1 Ianuarie 1928 au fost trecuți la pensie următorii: Nichifor Vereșmorteauu învățător în Decea și Alexă Cibu învățător în Daia Română.

* În județul nostru au fost numiți până acuma următorii învățătorii ambulanți: Mihail Gheorghe — Sohodol-Vârș, Const N. Buzatu — Valeadosulu-Trâmpoiele, Ion Santeiu și Silvestru Barbu — Intregălzi, Const. Tămășescu — Ciuruleasa, Gh. Dragomirescu și Ilie Bădescu — Ponor, Nic. Ramba — Râmețiu.

* În 12 l. c. a avut loc la biroul revizoratului școlar o consfătuire a personalului de control din județ sub presidenția dlui Inspector General P. Petrescu. unde s'a discutat chestiunea cursurilor supraprimare, adulți, ateliere și activitatea culturală desfășorată pe teritorul județului de către învățătorii noștri.

* Dl Inspector General P. Petrescu, a inspectat în seara zilei de 12 l. c. cursul de adulți de pe lângă școala din comuna Cacova, iar în ziua de 13 curente, însoțit fiind de dl. revizor M. Sasu și dl. subrevizor V. Maca, a inspectat școalele din comunele Galda de Jos, Benic și Mesentea. În toate locurile a aflat pe învățători la postul lor. Între școalele inspectate s-a distins cea din comuna Galda de Jos, unde disciplina, curățenia, întreținerea localului școlar, frecventarea și ținerea în rând a registrelor nimic nu au lăsat de dorit. Fapte, cari au determinat pe dl. Inspector General Petrescu să afirme, că dl Dumitru Raceu, dirigintele școlii, merită toată lauda și poate fi dat ca exemplu de îndeplinirea îndatoririlor școlare.

* Comitetul școlii primare de stat „Axente Sever” din Aiud, sub presidenția dlui revizor M. Sasu, precum în trecut așa și în anul acesta a votat 25.000 lei pentru ajutorarea elevilor săraci, fără deosebire de naționalitate și religie. În urma acestui fapt au fost provăzuți în preajma sărbătorilor cu haine și încălțăminte 72 elevi dela suszisa școală.

* On. Minister al Instrucțiunii cu ord. No. 161.609/1927 a aprobat să se plătească învățătorilor ambulanți *leafa odată și jumătate cu sporurile aferente și cheltuielile de transport.*

* Comitetul școlar județean a ținut în ziua de 20 l. c. ședință, unde a desbătut mai multe chestiuni curente importante.

* D. Vasile Bârluț, preot în Teiuș, a fost numit pe ziua de 15 l. c. ca propagandist cultural pentru județele Alba, Turda și Târnava Mică.

* Vacanța Crăciunului începe în 24 Decemvrie și durează până în 8 Ianuarie inclusive.

